

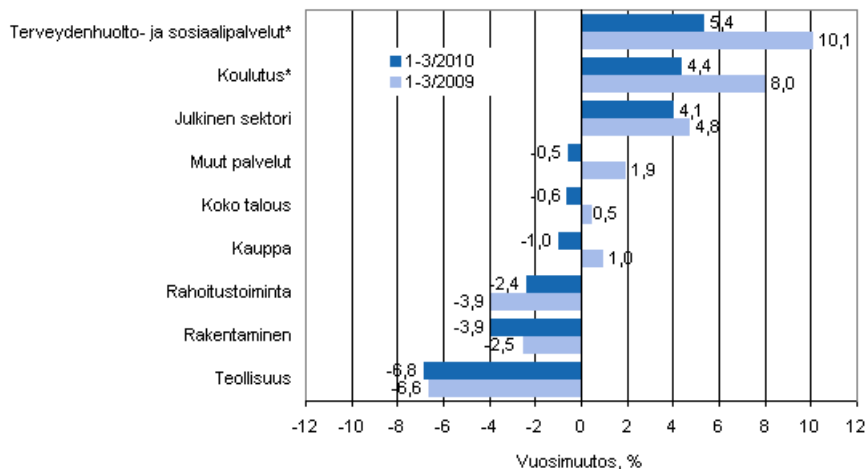
Palkkasummakuvaajat

2010, maaliskuu

Palkkasumma laski 0,6 prosenttia tammi-maaliskuussa

Koko talouden palkkasumma oli tammi-maaliskuussa 0,6 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin vastaavana ajanjaksona. Pelkästään maaliskuussa koko talouden palkkasumma kasvoi 2,8 prosenttia. Vuosi sitten tammi-maaliskuussa palkkasumma kasvoi 0,5 prosenttia.

Palkkasumman vuosimuutos ajanjaksolla 1-3/2010 ja 1-3/2009, % (TOL 2008)

* Ilman julkista sektoria

Lähde: Tilastokeskus

Palkkasumman kasvu hidastui tai palkkasumma laski kaikilla päätoimialoilla tammi-maaliskuussa. Voimakkaimmin koko talouden palkkasumman kehitystä jarrutti teollisuuden (-6,8 %) ja rakentamisen (-3,9 %) palkkasummien lasku. Palkkasumma laski myös rahoitustoiminnassa (-2,4 %), kaupassa (-1 %) ja muiden palveluiden toimialoilla (-0,5 %). Koulutuspalveluja tarjoavalla yksityisellä sektorilla sekä yksityisissä terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa palkkasumman kasvu hidastui edellisvuodesta.

Uusi verotililaki muuttaa palkkasummakuvaajien aineistoa

Tammikuun 2010 tiedoista alkaen palkkasummakuvaajissa siirrytään käyttämään uuden verotililain mukaista verohallinnon kausiveroaineistoa. Selvityksemme mukaan toteutetun verotiliuudistuksen

vaikutukset tilastoon jäävät melko vähäisiksi. Aineiston kertymä on kuitenkin tammikuun 2010 tiedoista alkaen hieman aiempaa alhaisempi, minkä vuoksi palkkasummakuvaajien aikasarjat saattavat hieman tarkentua seuraavissa julkaisuissa. Aineiston muutoksen vaikutuksista palkkasummakuvaajiin löytyy lisätietoja [Muutoksia tässä tilastossa](#) -kohdasta. Verotiliuudistuksesta tietoa saa myös verohallinnon internetsivuilta: www.vero.fi.

Sisällys

Palkkasumman lasku tasaantui ensimmäisellä vuosineljänneksellä.....	4
Palkkasumman ja työllisten määrän lasku tasaantui.....	5
Liitetaulukot	
Kolmen kuukauden ja uusimman kuukauden vuosimuutos, % (TOL 2008).....	6
Kuviot	
Palkkasumman trendit toimialoittain (TOL 2008).....	7
Laatuseloste.....	8

Palkkasumman lasku tasaantui ensimmäisellä vuosineljänneksellä

Palkkasumman lasku tasaantui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä verrattuna edeltäviin vuosineljänneksiin. Tähän mennessä voimakkaimmin koko talouden palkkasumma on laskenut vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä. Lähes kaikilla päätoimialoilla palkkasumman kehitys oli niin ikään heikointa viime vuoden lopulla. Vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen kehitykseen vaikuttaa osaltaan maaliskuussa maksettujen palkkojen nousu (+2,8 %). Kuluvan vuoden maaliskuussa palkkasumma kasvoi kaikilla päätoimialoilla lukuunottamatta rahoitustoiminnan toimialaa. Kasvuun vaikuttaa vuoden takaisen vertailuajankohdan matala taso, joka johtuu taantuman ajoittumisesta palkkasummassa viime vuoden alkuun.

Voimakkaimmin palkkasumman kasvua jarrutti vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä teollisuuden ja rakentamisen palkkasumminen kehitys. Myös kaupassa ja muissa palveluissa sekä rahoitustoiminnassa palkkasumma laski tuoreimmalla vuosineljänneksellä. Voimakkainta kasvu oli yksityisessä koulutuksessa sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa.

Palkkasumman muutokset II/2009-I/2010 neljänneksittäin, %

	II/2009	III/2009	IV/2009	I/2010
Koko talous (A-X)	-0,8	-1,6	-2,3	-0,6
Teollisuus (BCDE)	-7,4	-9,1	-10,0	-6,8
Rakentaminen (F)	-7,0	-3,8	-4,6	-3,9
Kauppa (G)	-1,3	-2,1	-3,0	-1,0
Muut palvelut (HIJLMNRS)	-0,2	-1,3	-2,5	-0,5
Rahoitus- ja vakuutustoiminta (K)	-0,8	1,0	-1,7	-2,4
Julkinen sektori (OPQ)	4,2	3,1	3,4	4,1
Koulutus (P) pl. julkinen sektori	8,2	7,5	6,9	4,4
Terveys- ja sosiaalipalvelut (Q) pl. julkinen sektori	9,3	8,8	7,0	5,4

Teollisuusyritysten maksaman palkkasumman lasku pysyi vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä lähes samalla tasolla verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan. Palkkasumma laski tuoreimmalla kolmen kuukauden jaksolla 6,8 prosenttia, kun se vuosi sitten vastaavaan aikaan laski 6,6 prosenttia. Voimakkainta lasku oli moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistuksessa (-18,6 %) sekä metallituotteiden valmistuksessa (-15,8 %). Monen muun teollisuuden toimialan palkkasumma oli niin ikään edelleen selvässä laskussa. Voimakkaasti palkkasummaansa kasvattavia toimialoja puolestaan olivat mm. kaivostoimintaa palveleva toiminta (+24,2 %) sekä metallialmien louhinta (+22,2 %).

Rakennusalan palkkasumman lasku voimistui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, palkkasumman ollessa 3,9 prosenttia vuoden takaisesta vertailuajankohtaansa pienempi. Vuonna 2009 vastaavaan aikaan palkkasumma oli 2,5 prosentin laskussa. Heikoimmin rakentamisen toimialoista kehittyi tuoreimmalla vuosineljänneksellä erikoistunut rakennustoiminta, jonka palkkasumma laski 4,5 prosenttia. Maa- ja vesirakentamisen palkkasumma laski vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 3,8 prosenttia ja talonrakentamisen 2,9 prosenttia.

Kaupan toimialalla palkkasumma väheni vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 1 prosenttia. Vuonna 2009 vastaavaan aikaan kaupan palkkasumma oli 1 prosentin kasvussa. Alatoimialoista ainoastaan vähittäiskauppa kasvoi uusimmalla vuosineljänneksellä, palkkasumman ollessa 2,8 prosenttia vuoden takaista vastaavaa ajankohtaa suurempi. Moottoriajoneuvojen kaupassa palkkasumma laski 3,3 prosenttia ja tukkukaupassa 3,7 prosenttia.

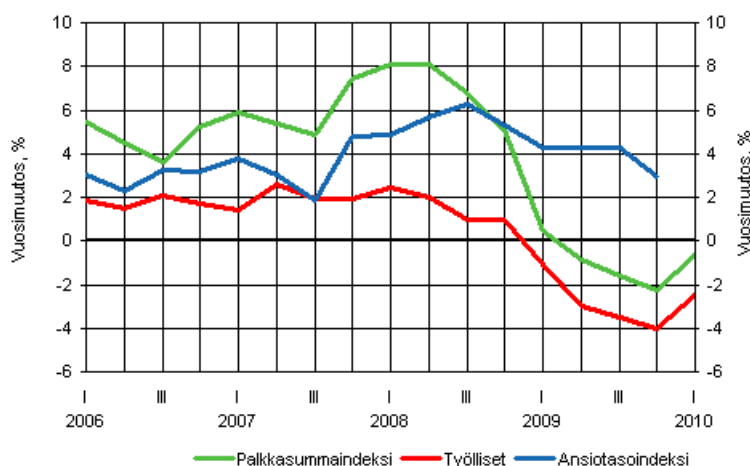
Julkisella sektorilla palkkasumma kohosi vuoden 2010 tammi-maaliskuussa 4,1 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Vuotta aiemmin julkisen sektorin palkkasumma kasvoi 4,8 prosenttia. Palkkasumman kasvu yksityisissä terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa (+5,4 %) sekä yksityisessä koulutuksessa (+4,4 %) jatkui edelleen suotuisana. Rahoitustoiminnassa palkkasumma supistui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana 2,4 prosenttia.

Palvelualojen (pl. kauppa) palkkasumma laski vuoden 2010 ensimmäisellä vuosineljänneksellä 0,5 prosenttia verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan. Vuosi sitten palkkasumman kasvussa yllettiin palveluilla 1,9 prosentin kasvulukemiin. Heikoimmin palvelualoista kehittyi majoitus- ja ravitsemistoiminta, jossa palkkasumma supistui 2,3 prosenttia. Voimakkaimmin kasvoi kiinteistöalan toiminta, jossa palkkasumma kohosi uusimmalla kolmen kuukauden jaksolla 7 prosenttia.

Palkkasumman ja työllisten määrän lasku tasaantui

Palkkasumman toistaiseksi voimakkain lasku koettiin viime vuoden lopulla. Vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä palkkasumma laski 1,6 prosenttia ja viimeisellä 2,3 prosenttia. Lasku on kuitenkin tasaantunut vuoden 2010 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana 0,6 prosenttiin. Tähän on osaltaan vaikuttanut työllisten määrän laskun taittuminen. Työllisten määrä kasvu hidastui vuoden 2008 loppupuolella ja kääntyi laskuun vuoden 2009 alusta. Työllisten määrä laski vielä viime vuoden viimeisellä neljänneksellä 4 prosentin vuosivauhtia, mutta hidastui vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä 2,5 prosenttiin. Työllisyystilanne heijastuu suoraan myös palkkasumman kehitykseen. Myös pitkään jatkunut ansiotason nousu näyttää taittuneen vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä, palkansaajien ansioiden noustessa tuolloin kuitenkin 3 prosenttia vuoden takaisesta.

Koko talouden palkkasummaindeksi, palkansaajien ansiotasoindeksi ja työllisten määrä

Työvoimatutkimus 2010, 1. neljännes.
Ansiotasoindeksi 2009, 4. neljännes.

Lähde: Tilastokeskus

Pidempiaikaista suhdannekehitystä tarkasteltaessa palkkasumman neljännesvuosikasvu on pysytellyt vuoden 2002 alusta lähtien aina vuoden 2007 kolmannelle neljännekselle asti 3 - 6 prosentin tuntumassa. Vastaavana aikana ansiotason kasvu ylsi 2 - 4 prosentin välille. Työllisyys kehittyi heikosti, työllisten määrän alkaessa kasvaa vasta vuoden 2004 loppupuolella. Kasvun kiihtyminen vuoden 2005 lopulla noin 2 prosenttiin näkyy myös palkkasumman kasvuna vastaavaan aikaan. Yksittäisten vuosineljännesten palkkasumman kasvulukuihin vaikuttavat osaltaan maksettujen tulospalkkioiden sijoittuminen vuosittain eri ajankohtiin. Tällaisia ovat esimerkiksi vuoden 2004 ensimmäisellä ja vuoden 2005 kolmannella neljänneksellä maksetut tulospalkkiot. Pitkään jatkunut palkkasumman kasvu voimistui etenkin vuoden 2007 lopulla, johon vaikuttivat vahva ansiotason nousu sekä positiivinen työllisyyskehitys. Tuolloin palkkasumma ponnahti 7-8 prosentin kasvuun ja palkansaajien ansiot nousivat keskimäärin 5-6 prosenttia vuodessa. Ansiotason nousuun vaikuttivat monilla toimialoilla neuvotellut uudet sopimuskorotukset.

Liitetaulukot

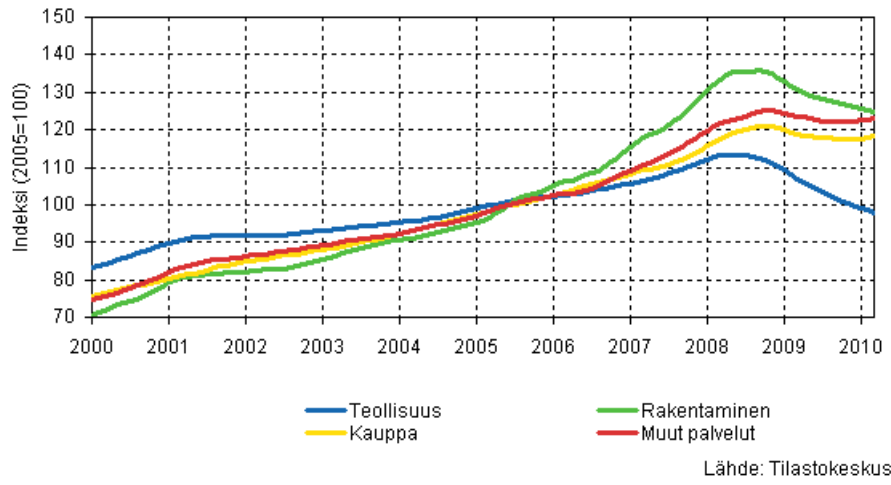
Kolmen kuukauden ja uusimman kuukauden vuosimuutos, % (TOL 2008)

	Kolmen kuukauden vuosimuutokset, % ¹⁾				Uusimman kuukauden vuosimuutos, % ¹⁾
	04-06/2009	07-09/2009	10-12/2009	01-03/2010	03/2010
Koko talous (A-X)	-0,8	-1,6	-2,3	-0,6	2,8
Teollisuus (BCDE)	-7,4	-9,1	-10,0	-6,8	1,6
Rakentaminen (F)	-7,0	-3,8	-4,6	-3,9	2,7
Tukku- ja vähittäiskauppa (G)	-1,3	-2,1	-3,0	-1,0	1,2
Muut palvelut (HIJLMNRS)	-0,2	-1,3	-2,5	-0,5	1,7
Rahoitus- ja vakuutustoiminta (K)	-0,8	1,0	-1,7	-2,4	-2,3
Julkinen sektori (OPQ)	4,2	3,1	3,4	4,1	5,2
Koulutus (P) pl. julkinen sektori	8,2	7,5	6,9	4,4	5,4
Terveys- ja sosiaalipalvelut (Q) pl. julkinen sektori	9,3	8,8	7,0	5,4	6,0

1) Vuosimuutoksessa verrataan tarkasteltavan ajanjakson arvoja vuodentakaisen vastaavan ajanjakson arvoihin.

Kuviot

Palkkasumman trendit toimialoittain (TOL 2008)

Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Palkkasummakuvaajat ovat indeksejä, jotka kuvaavat toimialoittain palkkasumman kehitystä kuukausittain. Indeksien laskennassa käytetään lähes koko Suomen yritystoiminnan kattavaa Verohallinnon kausiveroaineistoa sekä Tilastokeskuksen suoraa tiedonkeruuta ja yritys- ja toimipaikkarekisteriä. Palkkasummaindeksejä julkaistaan seuraavista päätoimialoista alatoimialoittain: teollisuus, rakentaminen, kauppa ja muut palvelut. Palkkasummaindeksit julkaistaan näiden lisäksi seuraavilta sektoreilta: rahoitus- ja vakuutustoiminta, koulutus (pl. julkinen sektori), terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut (pl. julkinen sektori), julkinen sektori ja koko talous.

Tietoja käytetään Eurostatissa, Euroopan keskuspankissa, eräissä kansainvälisissä organisaatioissa ja Suomen julkisessa hallinnossa sekä aluekehittämisessä yritystalouden kehityksen seurantaan ja analysointiin. Elinkeinoelämä ja tutkimuslaitokset käyttävät tietoja markkinoiden ja kilpailijoiden kehityksen arviointiin.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Käytetyt käsitteet

Palkkasumma tarkoittaa maksettuja ennakonpidätyksen alaisia palkkoja, joiden perusteella työnantaja maksaa sosiaaliturvamaksut. Palkkasummakuvaajista on poistettu optioiden vaikutus.

Vuosimuutos kuvaa muutosta edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta. Kolmen kuukauden liukuva muutos lasketaan vertaamalla kolmen kuukauden indeksien summaa edellisvuoden vastaavan ajanjakson summaan. Kolmen kuukauden keskiarvo vuosimuutoksissa tasaa kuukausittaista satunnaisvaihtelua.

Arvoindeksi kuvaa palkkasumman nimellisarvoa suhteessa perusvuoden arvoon. Arvoindeksiin vaikuttaa sekä ansiotasossa että työllisyydessä tapahtuvat muutokset. Palkkasummakuvaajat ovat arvoindeksejä ja niiden arvot saadaan suoraan käytettävistä aineistoista.

Kausitasoitettu aikasarja on indeksisarja, josta on poistettu vuosittainen systemaattinen vaihtelu.

Trendisarja kuvaa pitkän aikavälin kehitystä.

Toimiala- ja sektoriluokitukset

Toimialaluokat on muodostettu toimialaluokitus [TOL 2008](#):n mukaisesti (Tilastokeskus, Helsinki 2008).

1.3 Lait ja asetukset

Tilastojen laadintaa ohjaa valtion tilastotoimen yleislaki, tilastolaki. Tiedonantajilta kerätään vain ne välttämättömät tiedot, joita ei saada muualta. Indeksisarjat julkaistaan niin, että niistä ei voida päätellä yksittäisen yrityksen tietoja tai kehitystä.

Kuukausitilastointia ohjaa EU:n asetus lyhyen aikavälin tilastoista N:o 1165/98. Asetus velvoittaa jäsenvaltioita tuottamaan indeksisarjoja mm. palkkasummatiedoista tietyiltä toimialoilta. Lisätietoja Tilastokeskuksen tehtäviä ja toimintaa säätelevistä [laeista ja asetuksista](#).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Perusjoukko

Palkkasummakuvaajien perusjoukkona indeksilaskennassa on verohallinnon työnantajarekisteriin palkkoja maksaviksi rekisteröidyt työnantajat. Eräät monitoimialaiset yritykset on jaettu ns. toimialayksiköihin toimialapuhtauden parantamiseksi.

Verohallinnon kausiveroaineisto

Indeksin laskennassa käytetään arvolisäverotuksen ja työnantajasuoritusten kausiveroaineistoa. Aineisto sisältää kuukausi, neljännesvuosi ja vuositietoja ilmoittavien yritysten arvolisävero ja työnantajasuoritustiedot. Kuukausittain tietonsa raportoivat ne yritykset, joiden vuotuinen liikevaihto on

yli 50 000 euroa. Neljännesvuosiraportointiin ovat oikeutettuja alv-tietojen osalta ne yritykset, joiden vuotuinen liikevaihto on 25 001 - 50 000 euroa sekä työnantajasuoritusten osalta kaikki ne työntajat, joiden liikevaihto on 50 000 euroa tai alle. Vuositason raportointiin ovat alv-tietojen osalta oikeutettuja ne yritykset, joiden vuotuinen liikevaihto on korkeintaan 25 000 euroa. Ennen vuotta 2010 indeksin laskennassa käytetään arvolisäverotuksen ja työnantajasuoritusten maksuvalvonta-aineistoa.

Rekisteröity työnantaja on velvollinen palkansaajilta pidätettyjen ennakkojen ilmoittamiseen verohallinnolle, kun taas satunnaisesti palkkoja maksavat työnantajat eivät sisälly aineistoon. Koska tietyn kuukauden aineisto täydentyy eräpäivän jälkeenkin, jokaisen kohdekuukauden aineisto päivitetään toistuvasti. Kuukausiaineistoa päivitetään kuuden kuukauden ajan, neljännesvuosi- ja vuosiaineistoa kunnes ne ovat täysin kertyneet. Ensimmäisellä poimintakerralla aineiston kattavuus on keskimäärin 90 % yritysten palkkasummalla mitattuna.

Suora tiedonkeruu

Verottajan kausiveroaineiston työnantajasuoritusten tietoja täydennetään Tilastokeskuksen omalla tiedonkeruulla. Palkkatietoja tiedustellaan myyntitiedustelun yhteydessä toimialojensa suurimmilta yrityksiltä, jotka on jaettu toimialapuhutauden vuoksi toimialayksiköihin.

Laskenta

Aineistossa havaitut systemaattiset virheet korjataan ennen laskentaa. Laskennan aikana havaitut virheelliset tiedot oikaistaan tai niiden vaikutus poistetaan. Aineisto tarkistetaan yritystasolla käymällä läpi merkittävimmät yritysjärjestelyt ja palkkasumman muutokset, yritysten aloitukset ja lopetukset.

Palkkasummakuvaajien **perusvuosi on 2005**. Laskenta perustuu **muutosestimointiin**. Menetelmässä vertaillaan tarkasteltavan kuukauden ja edellisen vuoden vastaavan kuukauden vertailukelpoisia havaintoja huomioimalla muun muassa yritysjärjestelyt ja kirjanpitoon liittyvät raportointikäytännön muutokset. Indeksit lasketaan kuukausittain uudelleen kunnes aineisto on lopullinen.

Käytetyt kausitasoitusmenetelmät

Kausitasoitettu sarjasta on poistettu vuoden sisäinen systemaattinen vaihtelu. Kausivaihtelun aiheuttaa usein jokin yrityksistä itsestään johtumaton ilmiö, kuten säätilojen ja vuodenaikojen vaihtelu ja ihmisten toimintatavat. Kaikki palkkasummasarjat tasoitetaan TRAMO/SEATS -menetelmällä, joka on Eurostatin suosittama kausitasoitusmenetelmä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Palkkasummakuvaajien aineisto kattaa lähes koko Suomen yritystoiminnan. Uusimmat indeksiluvut voivat muuttua hieman aineiston kertymisen ja yritysten ilmoittamien tietojen muutosten vuoksi. Aineiston täydentymisestä johtuen tiedot päivittyvät julkistuksissa yli vuoden ajan.

Mitattava muuttuja vastaa hyvin Eurostatin määritelmiä. Aineistossa voi olla virheitä esimerkiksi optisesta luvusta tai tiedonantajien virheistä johtuen. Ajallisesti tiedot kohdistuvat täsmällisesti ja laskennassa käytetyt menetelmät ovat harhattomia. Yrityksen toimiala on päätoiminnan mukainen. Sivutoimintojen vaikutusta on pienennetty jakamalla merkittävimmät sivutoiminnot omiksi toimialayksiköikseen.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Palkkasumatiedot julkaistaan noin puolentoista kuukauden viiveellä. Julkaisupäivät on koottu [julkistamiskalenteriin](#).

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Julkistus kaikkien toimialojen palkkasummakuvaajista laaditaan kuukausittain. Uusin julkistus ilmestyy julkaisupäivänä Tilastokeskuksen kotisivulla.

Internetissä julkistetaan eri toimialojen ja sektoreiden palkkasummakuvaajat Tilastokeskuksen maksuttomassa [StatFin](#) tietokannassa. Internet-julkaisu sisältää kuvaukset, katsaukset, aikasarjat taulukoina ja kuvioita. Tiedot päivitetään aina uusimman tiedotteen ilmestyessä.

Erityisselvityksille Verohallinnon kausiveroaineisto antaa monipuoliset mahdollisuudet. Suhdannetietoa tuotetaan toimialoittain ja alueittain sekä nimetyistä yritysryhmistä. [Asiakaskohtaisen suhdannepalvelun](#) avulla voi saada tietoa esimerkiksi liikevaihdosta, viennistä, palkoista tai henkilöstömäärästä. Lisäksi kasvukatsaus kuvaa aineistosta löytyviä suhdannekehityksen syitä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Palkkasummakuvaajien aikasarjat ovat ajallisesti vertailukelpoisia. Perusvuoden vaihdon ja uuteen toimialaluokitukseen siirtymisen yhteydessä kaikkien toimialojen indeksit muodostettiin uudelleen. Vuosien 2005-2008 tiedot laskettiin mikroaineistosta perusvuoden vaihdon vuoksi. Sen sijaan vuosien 1995-2004 tietojen muodostamiseen käytettiin useampia menetelmiä, joista on kerrottu tarkemmin menetelmäselosteessa.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Palkkasummakuvaajissa kullekin kalenterikuukaudelle kohdistuu sille ajoittuva palkanmaksu yrityksen tilikaudesta riippumatta. Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin ja tilinpäätöstilastojen tiedot ovat tuloslaskelman mukaisia kyseisenä vuonna päättyvältä tilikaudelta.

Yritys- ja toimipaikkarekisterin tietoihin voi sisältyä palkkasummakuvaajista puuttuvia työnantajia, jotka eivät maksa säännöllisesti palkkoja. Tämä aiheuttaa vain vähäistä eroa palkkasummaan.

Palkkasummakuvaajat sisältävät myös julkisyhteisöjen ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen maksamat palkat, jotka eivät sisälly Yritys- ja toimipaikkarekisterin vuositilastoon, vaan ne julkaistaan erikseen.

Palkkasummakuvaajat kattavat kaikki säännöllisesti palkkoja maksavat työnantajat. Palkkasummatietojen laskennassa aloittaneet ja lopettaneet yritykset otetaan huomioon heti, kun yritys on ilmoittautunut työnantajarekisteriin tai tieto lopettamisesta on saatu. Tilinpäätöstilastossa ovat mukana kaikki tilinpäätöksen tehneet yritykset. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoon kuuluvat yritykset, jotka ovat toimineet tilastovuoden aikana yli puoli vuotta, ja joiden liikevaihto on yli 9 636 euroa vuodessa, tai jotka työllistävät henkilötyövuosina yli 0,5 henkilöä.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Palkat ja työvoimakustannukset 2010

Lisätietoja

Aki Niskanen (09) 1734 2657
Vastaava tilastojohtaja:
Hannele Orjala
palvelut.suhdanne@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-6109 (pdf)